

การสังเคราะห์งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

รัฐจวน คำขิรพิทักษ์¹

สุติมา หาบุญโชะ²

สิริลักษณ์ สักวาลน้อย³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 2) สังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 3) เพื่อสรุปภาพรวมของงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ทั้งในด้านของระเบียบวิธีวิจัยและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ประชากร คือ งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ที่จัดทำขึ้นระหว่างปีการศึกษา 2550 -2554 จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC 307) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชา การเงินธุรกิจ (FB 201) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาสัมมนากรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA 412) และการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต (ศท. 124) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.ระเบียบวิธีวิจัยและผลการวิจัย

1.1 งานวิจัยทั้ง 4 โครงการ ดำเนินการวิจัยแบบ การวิจัยกึ่งทดลอง และการวิจัยเชิงพรรณนา

1.2 เครื่องมือวัดตัวแปร งานวิจัยกึ่งทดลอง ทั้ง 3 เรื่อง เป็นเครื่องมือวัดสมรรถนะความพอเพียง ส่วนงานวิจัยเชิงพรรณนา 1 เรื่อง เป็นเครื่องมือวัดความสุขในการเรียนรู้ เครื่องมือวัดตัวแปรที่สร้างขึ้นทั้งหมด มีการหาคุณภาพด้วยการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเที่ยงทั้งหมด

1.3 การใช้สถิติและเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล งานวิจัยทั้ง 4 เรื่อง ใช้สถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอ้างอิง t - test ทดสอบความแตกต่าง และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วย Pearson Product Moment Correlation

1.4 ผลการวิจัย

งานวิจัยกึ่งทดลองทั้ง 2 เรื่อง ที่มีกลุ่มควบคุม สมรรถนะความพอเพียงสูงขึ้นหลังการทดลอง และสมรรถนะความพอเพียงของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยงานวิจัยกึ่งทดลอง 1 เรื่อง ที่ไม่มีกลุ่มควบคุม สมรรถนะความพอเพียงสูงขึ้นหลังการทดลอง สำหรับงานวิจัยเชิงพรรณนาค้นศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

¹ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

² อาจารย์ประจำศูนย์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

³ ผู้ช่วยเลขานุการศูนย์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ระดับ B ขึ้นไป จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 74.9 โดยมีค่าเฉลี่ยความสุขในการเรียนระดับมาก (3.90) และมีความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการเรียนรู้อยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต พบว่าเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายในการนำหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผสมผสานเข้าไปในเนื้อหาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ ดังนี้

2.1 ได้นำหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง ที่ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนเงื่อนไขของการใช้ความรู้ คุณธรรม บารมี การสอดแทรกเป็นหลักคิดในการจัดการเรียนการสอน

2.2 ได้มีการบูรณาการหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 2 ลักษณะ คือ การบูรณาการแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) และการบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary)

2.3 ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

- กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา และกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติงาน

- กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การซักถามเป็นรายบุคคล แบ่งกลุ่ม นักศึกษาร่วมกันอภิปรายหาคำตอบ การสรุปประเด็นโดยใช้แผนผังความคิด การเรียนแบบร่วมมือ การใช้บทบาทสมมติและสถานการณ์จำลอง

- การประเมินการเรียนการสอน ใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) แบ่งเป็นการประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียนและคะแนนจากการทดสอบปลายภาคเรียน ใช้เกณฑ์การสอบปลายภาคเรียน 30 % อีก 70 % แบ่งเป็นการประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียนอันประกอบด้วย การเข้าชั้นเรียน การทำงานที่ได้รับมอบหมายและการสอบกลางภาค

คำสำคัญ: สังเคราะห์งานวิจัย การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

A Synthesis of Researches Relating to Learning and Instruction Based on the Philosophy of the Sufficiency Economy, Kasem Bundit University

Ranchuan Kamwachirapitak¹

Sutima Habyusoh²

Sirilak Sangwannoi³

Abstract

The purposes of this research were: 1) To analyze methodology of research work relating to learning and instruction based on the Philosophy of the Sufficiency Economy, Kasem Bundit University, 2) To synthesize instructional model of research work relating to learning and instruction based on the Philosophy of the Sufficiency Economy by using content analysis, 3) To draw conclusion of integrated results both in terms of research methodology and in terms of instructional model of the researches.

The study examined 4 researches relating to learning and instruction based on the Philosophy of the Sufficiency Economy conducted during 2003-2007 academic years at Kasem Bundit University in 4 courses of studies, namely the Development of Instructional Model Based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Intermediate Accounting 2 (AC 307), the Development of Instructional Model Based on the Philosophy of Sufficiency Economy in Business Finance (FB 201), the Development of Instructional Model Based the Philosophy of the Sufficiency Economy in a Case Study Seminar on Public Relations (PA 412), and Study of Effectiveness of Learning Management in Sufficiency Economy and Quality of Life (GE124). Results of the study were as follows:

1. Research Method and Finding.

1.1 The four researches employed quasi – experimental and descriptive approaches.

1.2 The research instrument for the 3 quasi – experimental researches measured Sufficiency Economy Competency. In the descriptive research, it measured learning happiness. The research instruments were qualified with content validity, item discrimination and reliability.

1.3 Data analysis were conducted by means of mean, standard deviation, t – test and Pearson Product Moment Correlation.

1.4 Results of all the studies showed that after the experiment, the Sufficiency Economy Competency of the experimental group increased and the Sufficiency Economy Competency of the experimental group was higher than that of the control group. For the

¹ Director of Development Center for Innovation of Learning and Instruction, Kasem Bundit University

² Department of Development Center for Innovation of Learning and Instruction, Kasem Bundit University

³ Assistant Secretary of Development Center for Innovation of Learning and Instruction, Kasem Bundit University

descriptive research, the students' learning effectiveness attained grade "B" with a percentage of 74.86. The Students' learning happiness was high, and there was a positive correlation between learning happiness and learning effectiveness.

2. Synthesis of the Research Results.

2.1 Sufficiency economy concept applied in the research works stressed the middle path. It consisted of moderation, reasonableness, self immunity, and co – operation, all of which were based on wisdom and moral.

2.2 On integrating sufficiency concept, it came out that 3 researches used multidisciplinary integration whereas the other one used interdisciplinary integration.

2.3 Concerning the learning and teaching procedure, student centered learning was employed as follows:

- Learning strategies were problem – based learning, research – based learning, project – based learning, case – based learning and work – based learning.

- Students engaged and participated in classroom activities assigned by the instructors to foster active learning class. These included individual inquiry, small group discussion, mind map conclusion, collaborative learning, role play and simulation.

- On course evaluation, authentic assessment was used as formative and summative evaluation. A criteria for summative evaluation was 30% in the final exam whereas the other 70% was formative evaluation for class participation, classroom assignment and midterm exam.

Key words: Synthesis of researches, Learning and instruction based on the Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เล็งเห็นความสำคัญของการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นหลักในการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนของประชาชนคนไทยให้ดำเนินไปในทางสายกลางที่มีความพอประมาณ ความมีเหตุผลมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีบนพื้นฐานความรู้ คุณคุณธรรม ไม่เอาเปรียบกันเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งโดยเฉพาะผลประโยชน์ของประเทศชาติ จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ผู้สอนนำแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงสอดแทรกเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ในการนี้คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งจากคณะบริหารธุรกิจ และคณะนิติศาสตร์ได้ทดลองนำร่องบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC 307) รายวิชาการเงินธุรกิจ (FB 201) และรายวิชาสัมมนากรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA 412) ในลักษณะของการบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary) รวมทั้งได้ติดตามผลของการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวโดยพัฒนาเป็นงานวิจัยขึ้น 3 เรื่อง คือ

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC 307)

The Development of an Instructional Model Based on the Philosophy of the Sufficiency Economy for Intermediate Accounting II (AC 307).

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการเงินธุรกิจ (FB 201)

The Development of an Instructional Model Based on the Philosophy of the Sufficiency Economy for Business Finance (FB 201).

3. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาสัมมนากรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA 412)

The Development of an Instructional Model Based on the Philosophy of the Sufficiency Economy for a Seminar on Public Relations Case Study (PA 412).

หลังจากนั้นได้เกิดผลงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันดับที่ 4 ขึ้น คือ

4. การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา ศท.124 เศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต

A Study of Learning Effectiveness Sufficiency Economy and Quality of Life (GE 124).

งานวิจัยอันดับที่ 4 นี้เป็นการวิจัยติดตามผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GE 124 ซึ่งเป็นรายวิชาที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดสอนเป็นรายวิชาใหม่สังกัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 / 2554 เป็นรายวิชาที่พัฒนาขึ้นมาจากความรู้ที่ได้จากผลการวิจัยจากเรื่องที่ 1 – 3 ในลักษณะการบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ที่มีการจัดการเรียนการสอนเป็นทีม (Team teaching) โดยคณาจารย์จากคณะและสาขาวิชาต่างๆ จำนวน 5 คน ใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student – centered learning) และมีการวิจัยติดตามผลการจัดการเรียนรู้รายวิชานี้ในรูปของการวิจัยเชิงประเมินประสิทธิภาพว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการ

จัดการเรียนตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาหรือไม่ เพียงใด เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชา ดังกล่าวต่อไป การดำเนินการวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่องดังกล่าวเป็นกระบวนการสำคัญในเรื่องของการบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่หรือแนวคิดใหม่ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่มีคุณค่า คุณธรรมและคุณประโยชน์ตามปรัชญา ปณิธาน และวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตพร้อมที่จะออกไปเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของสังคมอันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชากรและประเทศชาติโดยรวม

ศูนย์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ซึ่งมีบทบาทเป็น ศูนย์กลางของการประสานงานให้มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมคณาจารย์ให้สามารถสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เห็นความสำคัญของการดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัยอันเกี่ยวเนื่องกับการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเพื่อให้ได้ข้อสรุปจากงานวิจัยเกี่ยวเนื่องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงของการขยายพรมแดนความรู้และในเชิงของการนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับสาธารณชน นำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงในด้านความพอเพียงจึงได้จัดทำโครงการวิจัย “การสังเคราะห์งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต” ระหว่างปีการศึกษา 2550 – 2554 โดยเน้นการสังเคราะห์ข้อค้นพบของงานวิจัยด้วยเทคนิคการ

วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อให้ได้ภาพของความรู้ใหม่ด้านการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อไปในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยและในสังคมทั่วไปโดยรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
2. เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)
3. เพื่อสรุปภาพรวมที่เป็นผลร่วมกันของงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ทั้งในด้านของระเบียบวิธีวิจัยและรูปแบบการจัดการเรียน การสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร คือ งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่จัดทำขึ้นระหว่างปีการศึกษา 2550 – 2554 จำนวน 4 เรื่อง
2. ในการวิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยวิเคราะห์จำแนกตามหมวดหมู่ประเภทการวิจัย รูปแบบการวิจัย คำถามวิจัยและตัวแปรที่ศึกษา วัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัย เทคนิคทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัย
3. ในการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นการสังเคราะห์หลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิธีบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินการเรียนการสอน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยแต่ละด้านนั้นถือตามข้อมูลที่ปรากฏในงานวิจัยแต่ละฉบับเป็นเกณฑ์
2. การสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสังเคราะห์เฉพาะข้อค้นพบสำคัญที่สอดคล้องกับข้อเรื่องวิจัยและวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยแต่ละฉบับ และสรุปภาพรวมที่เป็นผลร่วมกันของงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เห็นภาพรวมของระเบียบวิธีวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยด้านการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของมหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคต
2. ได้องค์ความรู้ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอันจะนำไปสู่แนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีแพร่หลายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
3. อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตมีการพัฒนาการสอนและการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ

4. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตจะได้อาจารย์ผู้สอนที่มีศักยภาพด้านการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

5. นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตมีศักยภาพสูงขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบ (Model) หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการเรียนรู้ มีองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กัน ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

2. การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาที่เป็นจุดเน้นในการทำวิจัยการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันประกอบด้วยระเบียบวิธีวิจัย และเนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอนอันประกอบด้วยวิธีบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน และการประเมินการสอน

3. การสังเคราะห์งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการบรรยายสรุปเชิงเนื้อหาจากประเด็นที่เป็นข้อค้นพบด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยใช้เกณฑ์ของระเบียบวิธีวิจัยและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ประกอบด้วยหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิธีบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินการเรียนการสอน ตามขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ตามหมวดหมู่ประเภทการวิจัย รูปแบบการวิจัย คำถามวิจัยและตัวแปรที่ศึกษา วัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย สถิติ/เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัย

ตอนที่ 2 สังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ตามหมวดหมู่หลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินการเรียนการสอน

4. การบูรณาการ หมายถึง การนำเอาศาสตร์หรือข้อความรู้จากรายวิชาต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาแบบบูรณาการ (Integrated course) ใน 2 ลักษณะ คือ

4.1 รายวิชาบูรณาการแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เป็นการนำเนื้อหาสาระที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สอดแทรก (Infusion) ไว้ในวิชาที่มีเนื้อหาคือเป็นรายวิชาเป็นแกนอยู่แล้วเป็นการบูรณาการที่มีเนื้อหารายวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นหลัก โดยการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในรายวิชาที่เป็นแกนอยู่แล้ว

4.2 รายวิชาบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) เป็นการนำเนื้อหาสาระความพอเพียงจากหลายศาสตร์มาบูรณาการเป็นเนื้อหาสาระของรายวิชาเดียวกัน อาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญจากศาสตร์ต่างๆ มาร่วมกันสอนในรายวิชาเดียวกัน ในรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต อาจารย์ร่วมกันสอนในลักษณะ Team teaching โดยมีอาจารย์ผู้มีความเชี่ยวชาญด้าน

สังคมวิทยา จิตวิทยา ด้านสุขภาวะการณอกกำลังกาย และสถาปัตยกรรมศาสตร์

5. การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้แนวคิดการมีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยมีเงื่อนไขความรู้รอบรู้และรอบคอบอย่างระมัดระวัง และเงื่อนไขคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน แบ่งปัน บูรณาการเข้าไปในเนื้อหา / สาระ และ / หรือ กิจกรรมของการจัดการเรียนการสอนใน 2 ลักษณะ คือ

5.1 การบูรณาการแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) คือ การนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนไปสอดแทรกในรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระวิชาที่เป็นแกนหลักอยู่แล้ว ได้แก่รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC 307) รายวิชาการเงินธุรกิจ (FB 201) รายวิชาสัมมนากรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA 412)

5.2 การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) คือ การนำเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระ คือ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังคมวิทยา จิตวิทยา สุขภาวะ มาเชื่อมโยงเป็นเนื้อหาสาระของรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต (GE 124) และอาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอนเป็นทีมร่วมกันในรายวิชาเดียวกัน

6. กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ (Construction of knowledge) ด้วยตนเอง ตามแนวทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ Constructivism ที่มีความเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนด้วยตนเองมากกว่าที่จะรับความรู้จากการถ่ายทอดของผู้อื่นโดยตรง ผู้เรียนจะ

เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ และการเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง การเรียนรู้ด้วยความหมายเกิดขึ้นได้จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยตนเอง กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา และกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติงาน

7. การประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) หมายถึง การประเมินการสอนด้วยการประเมินผู้เรียนทั้งด้านความรู้-ความคิด กระบวนการและความรู้สึกด้วยวิธีการที่หลากหลายหลายด้วยการทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมงาน มีการสรุปผลการประเมินด้วยการบรรยายเชิงคุณภาพนอกเหนือจากการให้ค่าหรือคะแนน ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งก่อนการสอนระหว่างการสอน และสิ้นสุดการสอน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการนำหน่วยย่อยๆ หรือส่วนต่างๆ ของผลการวิจัยที่เป็นข้อความรู้จากงานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาประเด็นปัญหาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งที่เป็นข้อความรู้ที่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันมาสังเคราะห์อย่างมีระบบ แล้วนำมาบรรยายสรุปรวมกันตามประเด็นปัญหาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน จนเกิดเป็นข้อความรู้และได้คำตอบเป็นข้อสรุปของประเด็นปัญหานั้นๆ ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น(จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช และคณะ, 2531; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2552; Cooper and Lindsay,1944) โดยในส่วนของการ

สังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2552) ระบุว่า เป็นการวิเคราะห์จำนวน ตัวเลข หรือค่าสถิติในประเด็นหัวข้อที่เกี่ยวข้อง ที่ปรากฏอยู่ในงานวิจัย แล้วนำมาจัดกลุ่มและหมวดหมู่ทำให้ได้ข้อสรุปใหม่การสังเคราะห์เชิงปริมาณจึงเป็นการวิเคราะห์ผลวิเคราะห์ หรือการวิเคราะห์เชิงผสมผสาน (integrative analysis) หรือการวิจัยงานวิจัย (research of research) ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์อภิมาน (meta – analysis) เพื่อคำนวณหาขนาดของอิทธิพล (effect size) สำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพ วิจัย แหวนเพชร และคณะ(2554) กล่าวว่าเป็นการบรรยายสรุปเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำมาศึกษา โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)โดยการสังเคราะห์เชิงบรรยาย ด้วยการสรุปผลตามเกณฑ์ที่ผู้สังเคราะห์งานวิจัยกำหนด

สำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตใช้การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีขั้นตอนของการสังเคราะห์ดังต่อไปนี้ คือ

(1)ผู้วิจัยอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาสาระในรายงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ทั้ง 4 เรื่อง คือ

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC.307) (ขวัญหทัย มิตรภานนท์ และคณะ,2550)

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการเงินธุรกิจ (FB.201) (อิงอร ต้นพันธ์และคณะ, 2550)

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชา

สัมมนากรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA.412) (บุษกร สุขกลับและคณะ, 2550)

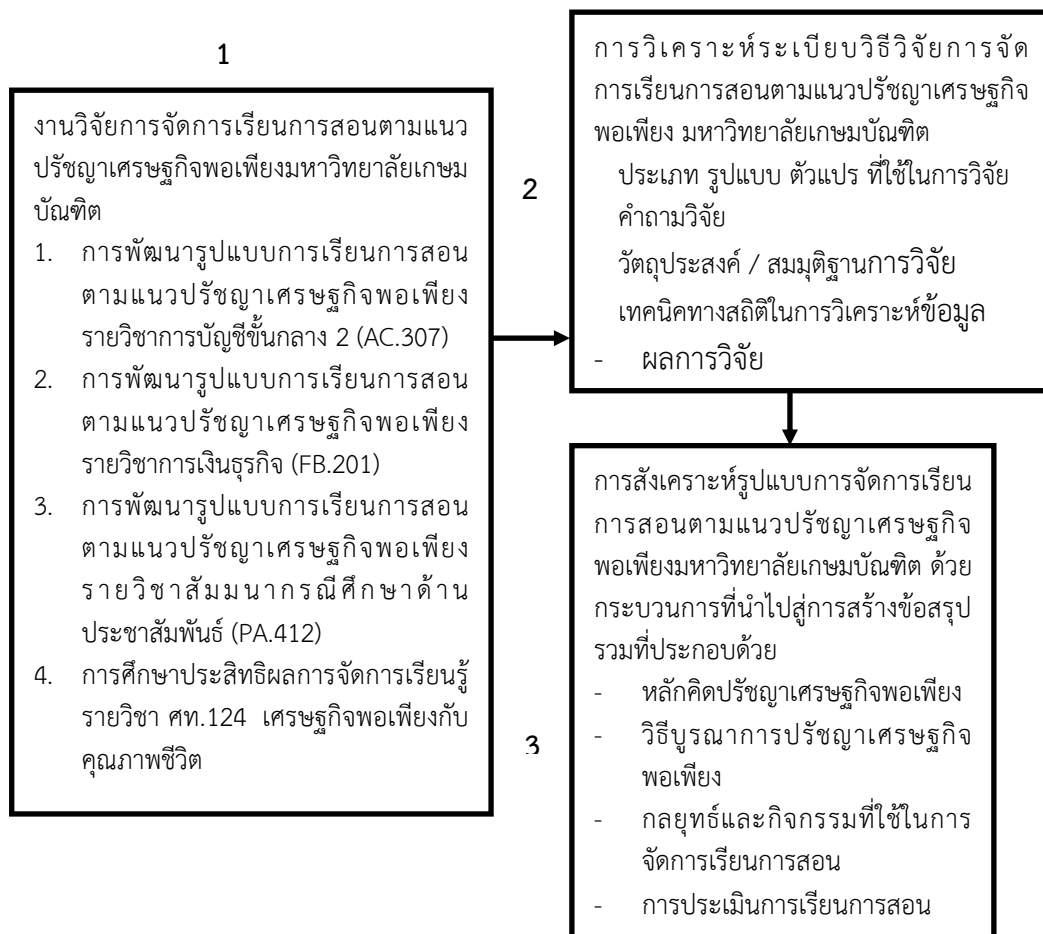
การศึกษาประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต (ศท. 124) (ภณ ใจสมัครและคณะ, 2554)

(2) วางกรอบ กำหนดขั้นตอนของการสังเคราะห์งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่อง สร้างเป็นองค์ความรู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกำหนดเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1) วิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตอันประกอบด้วย ประเภท การวิจัย รูปแบบการวิจัย คำถามวิจัยและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา วัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัย สถิติเทคนิค การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

2) สังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต อันประกอบด้วย หลักคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิธีบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจ กลยุทธ์และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการประเมินการเรียนการสอน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดลำดับขั้นการสังเคราะห์งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

วิธีดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสังเคราะห์งานวิจัย การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต” เป็นการวิจัย เอกสาร (Documentary research) จากการศึกษา งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จัดทำ ขึ้นระหว่างปีการศึกษา 2550 – 2554 จำนวน 4 ฉบับ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมงานวิจัยการจัดการ เรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 4 ฉบับ

ขั้นที่ 2 ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของงานวิจัยตั้งแต่ บทนำ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล และ ผลการวิจัยของงานวิจัยการจัดการเรียนการสอน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 เรื่อง

ขั้นที่ 3 สังเคราะห์องค์ความรู้จาก การศึกษาวิเคราะห์ด้วยการสรุปและเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นองค์ความรู้ที่ เกิดขึ้น จำแนกตามระเบียบวิธีวิจัยและรูปแบบการ จัดการเรียนการสอน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ งานวิจัย การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ที่กระทำตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 จนถึงปีการศึกษา 2554 จำนวน 4 ฉบับ คือ

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการบัญชี ชั้น กลาง 2 (AC 307)

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการเงิน ธุรกิจ (FB 201)

3. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาสัมมนา กรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA 412)

4. การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการ เรียนรู้รายวิชา ศท.124 เศรษฐกิจพอเพียงกับ คุณภาพชีวิต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสรุป ประเด็นและจัดหมวดหมู่ของงานวิจัย ที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้นตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัยการจัดการเรียน การสอน ตาม แนว ปรัชญา เศรษฐกิจ พอ เพียง มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต

1.1 ประเภท รูปแบบ ตัวแปรที่ใช้ใน การวิจัย

1.2 วัตถุประสงค์ / สมมติฐานการวิจัย

1.3 ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

1.4 เครื่องมือการวิจัย

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล / ผลการวิจัย

2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษม บัณฑิต

2.1 หลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 วิธีบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง

2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.4 การประเมินการเรียนการสอน

การรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยอ่าน งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 ฉบับแล้วลงข้อมูลในแบบ สรุปประเด็น และใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อ

วารสารเกษมบัณฑิต ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2556

จำแนกข้อค้นพบของงานวิจัยเป็นด้านๆ และสรุปภาพรวมของข้อค้นพบแต่ละด้าน

การเสนอผลการสังเคราะห์งานวิจัย

การรายงานผลการสังเคราะห์งานวิจัยนำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การรายงานผลการวิเคราะห์ระเบียบวิธีการวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำเสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบายสรุป ประกอบด้วย

- ประเภท รูปแบบคำถามและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- วัตถุประสงค์ / สมมุติฐานการวิจัย
- เครื่องมือการวิจัย
- สถิติเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล
- ผลการวิจัย

ตอนที่ 2 การรายงานผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย

- หลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- วิธีบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- กลยุทธ์และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- การประเมินการเรียนการสอน

ผลการวิจัย

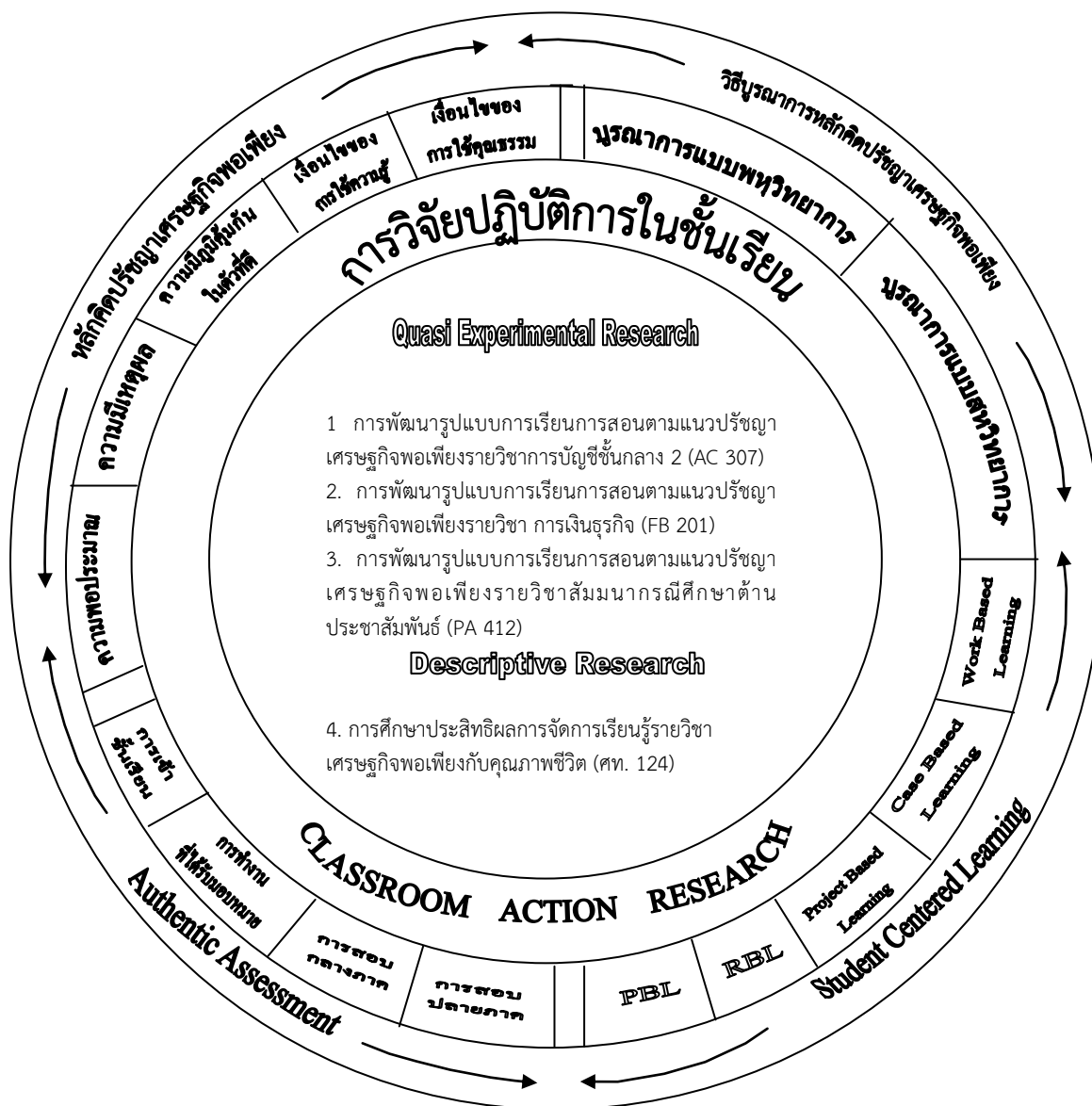
ช่วง ปี ก า ร ศึ ก ษ า 2550-2554 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตมีงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกิดขึ้น 4 เรื่อง จำแนกตามประเภทของการวิจัยได้เป็น 2

ประเภท คือ การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) 3 เรื่อง และการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) 1 เรื่อง

การวิจัยกึ่งทดลอง 2 เรื่อง คือ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC 307) และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการเงินธุรกิจ (FB 201) ใช้รูปแบบการวิจัยแบบ Pretest – posttest control group design ศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามอย่างชัดเจน สำหรับการวิจัยกึ่งทดลองเรื่องที่ 3 ใช้รูปแบบการวิจัยแบบ One group pretest – posttest design เป็นการศึกษาที่ศึกษากลุ่มทดลองกลุ่มเดียว โดยไม่มีกลุ่มควบคุม ใช้การวัดหรือสังเกตตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลองในการพิจารณาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม

การวิจัยเชิงพรรณนา 1 เรื่อง คือ การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต (ศท.124) เป็นการศึกษาติดตามผล โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวและวัดหรือสังเกตตัวแปรตามครั้งเดียวเมื่อจบภาคการศึกษาใช้รูปแบบการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสุขในการเรียนรู้รายวิชาดังกล่าว

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต แสดงได้ดังแผนภาพดังนี้

แผนภาพที่ 2 การสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

จากแผนภาพที่ 2 อธิบายตามแผนภาพได้ดังนี้
 ช่วงปีการศึกษา 2550-2554
 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตมีงานวิจัยการจัดการเรียน
 การสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกิดขึ้น
 4 เรื่อง จำแนกตามประเภทของการวิจัยได้เป็น 2

ประเภท คือ การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi
 Experimental Research) 3 เรื่อง และการวิจัย
 เชิงพรรณนา (Descriptive Research) 1 เรื่อง
 การวิจัยกึ่งทดลอง 2 เรื่อง คือ การพัฒนา
 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC 307) และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการเงินธุรกิจ (FB 201) ใช้รูปแบบการวิจัยแบบ Pretest – posttest control group design ศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามอย่างชัดเจน สำหรับการวิจัยกึ่งทดลองเรื่องที่ 3 ใช้รูปแบบการวิจัยแบบ One group pretest – posttest design เป็นการวิจัยที่ศึกษากลุ่มทดลองกลุ่มเดียว โดยไม่มีกลุ่มควบคุมใช้การวัดหรือสังเกตตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลองในการพิจารณาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม

การวิจัยเชิงพรรณนา 1 เรื่อง คือ การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต (ศท.124) เป็นการวิจัยศึกษาติดตามผล โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวและวัดหรือสังเกตตัวแปรตามครั้งเดียวเมื่อจบภาคการศึกษาใช้รูปแบบการวิจัยเชิงบรรยาย Correlation Study ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสุขในการเรียนรู้รายวิชาดังกล่าว

จากการสังเคราะห์องค์ความรู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปรากฏผลดังนี้

1. องค์ความรู้ด้านหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่อง ได้นำหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง อันประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนเงื่อนไขของการใช้ความรู้ คุณธรรม บูรณาการสอดแทรกเป็นหลักคิดให้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. องค์ความรู้ด้านวิธีบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

งานวิจัยการวัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่อง ได้มีการบูรณาการหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 การบูรณาการแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เป็นการนำเนื้อหาสาระที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สอดแทรก (Infusion) ไว้ในวิชาที่มีเนื้อของรายวิชาเป็นแกนอยู่แล้ว เป็นการบูรณาการที่เนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นหลัก โดยการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในรายวิชาที่เป็นแกนอยู่แล้ว

2.2 การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) เป็นการนำเนื้อหาสาระความพอเพียงจากหลายศาสตร์มาบูรณาการเป็นเนื้อหาสาระของรายวิชาเดียวกัน อาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญจากศาสตร์ต่างๆ มาร่วมกันสอนในรายวิชาเดียวกัน ในรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต อาจารย์ร่วมกันสอนในลักษณะ Team teaching โดยมีอาจารย์ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านสังคมวิทยา ด้านจิตวิทยา ด้านสุขภาวะการณอกกำลังกาย และสถาปัตยกรรมศาสตร์

รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC 307) รายวิชาการเงินธุรกิจ (FB 201) และรายวิชาสัมมนากรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA 412) ได้นำหลักการ แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสอดแทรกในรายวิชาที่มีเนื้อหาระดับในแกนหลักอยู่แล้ว ได้แก่ รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 2 (AC 307) รายวิชาการเงินธุรกิจ (FB 201) และรายวิชาสัมมนากรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA 412) ซึ่งเป็นการบูรณาการแบบ พหุ วิทยา การ (Multidisciplinary)

รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต (ศท 124) มีการนำเนื้อหาจากหลายศาสตร์

(Disciplinary) คือ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังคม วิทยา จิตวิทยา และสุขภาพ มาเชื่อมโยงเป็น เนื้อหาสาระของรายวิชาเดียว ซึ่งเป็นการบูรณาการ แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) และมีผู้สอน จากหลายศาสตร์มาร่วมกันสอนในรายวิชาเดียวกัน

3. องค์ความรู้ด้านกลยุทธ์และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 เรื่อง ใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – based learning) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research – based learning) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project – based learning) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา (Case – approach method) และการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติงาน (Work – based learning) โดยในแต่ละกลยุทธ์ของการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมให้ ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเอง โดย การใช้กิจกรรมตั้งคำถามแล้วให้นักศึกษาตอบ แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มร่วมกันหาคำตอบตามใบงาน ที่กลุ่มได้รับ แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มร่วมกันอภิปรายหา คำตอบจากใบงาน ใช้แผนผังความคิด (Mind map) ให้นักศึกษาสรุปประเด็นสำคัญโดยเชื่อมโยงประเด็น หลัก ประเด็นที่ได้เรียนรู้การใช้บทบาทสมมติและ สถานการณ์จำลอง (Role playing and simulation) การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer learning) และ การ เรียน แบบ ร่ว ม มี อ (Collaborative learning)

4 องค์ความรู้ด้านการประเมินการเรียน การสอน

4.1 องค์ความรู้ด้านการประเมินตลอด ภาควิชาเรียน

งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่อง ใช้การ ประเมินการเรียนการสอน ด้วยการประเมิน ความก้าวหน้าระหว่างเรียน 50% (แบ่งเป็นคะแนน ภาควิชาปฏิบัติในชั้นเรียน 10% คะแนนทดสอบย่อย 10% คะแนนสอบกลางภาค 30%) และคะแนน จากการทดสอบปลายภาคเรียน 50% รวมคะแนน ตลอดภาค 100%

4.2 องค์ความรู้ด้านการประเมิน ความก้าวหน้าระหว่างเรียน

งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่อง ใช้การ ประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียน จากการ ประเมินการเรียนโดยตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย ได้แก่ การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม การเข้าเรียน การซักถามนักศึกษาเป็นรายบุคคล ระหว่างการบรรยายการสังเกตพฤติกรรมของ นักศึกษาในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การตรวจสอบ ผลงานที่ได้รับมอบหมายการสรุปเนื้อหาโดยใช้ แผนผังความคิด การฝึกทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน การนำเสนอผลการทำแบบฝึกหัดหน้าชั้นเรียน การ นำเสนอผลการศึกษากรณีศึกษา การประเมินผลใบ งานกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการเขียน วิเคราะห์ใบงาน การทำแบบทดสอบหลังเรียน และ การตรวจสอบผลงานที่มอบหมายให้นักศึกษาจัดทำ บอร์ดเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลัก แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผล

1. อภิปรายผลการวิเคราะห์ระเบียบวิธี วิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ผลการวิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยที่ พบว่า ช่วงปีการศึกษา 2550 – 2554 มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิตมีงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตาม

แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกิดขึ้น 4 เรื่อง จำแนกเป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง 3 เรื่อง และงานวิจัยเชิงพรรณนา 1 เรื่อง โดยภาพรวมนับว่าคณาจารย์ยังผลิตผลงานวิจัยด้านการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังมีจำนวนน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากคณาจารย์ส่วนใหญ่ยังขาดความมั่นใจ และไม่แน่ใจในการใช้ระเบียบวิธีในชั้นเรียน /ด้านการเรียนการสอน อาจารย์จากคณะวิชาที่ไม่ได้รับจากการศึกษามาจากศาสตร์ทางการเรียนการสอน เช่น ครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ มักจะคิดว่าอาจารย์จากสำนักวิชาศึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ที่จบการศึกษามาทางด้านศาสตร์ด้านครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์เท่านั้น จึงจะทำวิจัยในชั้นเรียนหรือวิจัยด้านการเรียนการสอนได้ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วมหาวิทยาลัยเองมีนโยบายสนับสนุนให้คณาจารย์ทำวิจัยด้านในชั้นเรียน/วิจัยด้านการเรียนการสอนมาก โดยการจัดวิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริมให้คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมประชุมและนำเสนอผลงานด้านวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการประชุมระดับชาติและระดับนานาชาติ ที่จริงแล้วเกณฑ์การประเมินผลงานด้านวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์จากศาสตร์ต่างๆที่ไม่ได้สังกัดคณะวิชาหรือศาสตร์ด้านวิทยวิธีการสอน เช่น สถาปัตยกรรม วิศวกรรม ผู้วิจัยอาจใช้แนวคิด ทฤษฎีหรือองค์ความรู้ในศาสตร์ของตนมาเป็นหลักคิด หรือแนวทางในการสร้างรูปแบบหรือพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนในศาสตร์ของตน และมีการนำไปทดลองใช้หรือปฏิบัติในชั้นเรียนมีการใช้ออกแบบวิจัยเหมาะสม ข้อมูลถูกต้องมีความเที่ยง ผลการวิจัยเกิดจากการ

วิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องสามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนได้ เช่นนี้ควรนับว่าเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานที่สามารถจะนำไปใช้ในการขอผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ผู้ทำวิจัยได้

1.2 จากผลการวิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยที่พบว่า งานวิจัยทั้ง 4 เรื่อง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากสถานการณ์และบริบทของปัญหาด้านสมรรถนะของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสุขในการเรียนรู้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในชั้นเรียนและทั้งห้องเรียนโดยมีผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนโดยตรงของนักเรียนทั้งชั้นเรียนจึงเจาะจงเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อต้องการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนของตนเองโดยตรง

1.3 จากผลการวิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยที่พบว่า ประเภทการวิจัยใช้การวิจัยกึ่งทดลองมากที่สุดถึง 3 เรื่อง และเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ 1 เรื่อง ซึ่งก็มีความสมเหตุสมผลเนื่องจากการวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งจะนำรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาสมรรถนะความพอเพียงซึ่งเป็นปัญหาวิจัยให้กับนักศึกษาในชั้นเรียนของตนจึงให้ความสำคัญกับการออกแบบวิจัยกึ่งทดลองที่สามารถยืนยันว่าผลที่เกิดขึ้นหรือสมรรถนะความพอเพียงที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษา มาจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัย ไม่ใช่มาจากปัจจัยอื่น โดยเฉพาะการตั้งสมมุติฐานการวิจัยของการวิจัยกึ่งทดลองทั้ง 3 เรื่อง ก็ถูกต้องตามหลักการตั้งสมมุติฐานการวิจัยเชิงทดลอง ที่ต้องตั้งสมมุติฐานทางเดียวว่าเมื่อใช้นวัตกรรมที่ได้มาจากการวิจัยแล้วปัญหาของนักศึกษาจะลดลงไป แต่สิ่งที่พึงประสงค์จะเพิ่มมากขึ้น (รัฐจวน คำชิรพิทักษ์, 2555)

1.4 จากผลการวิเคราะห์หระเปียบวิธีวิจัยที่พบว่า การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 เรื่อง นับว่าเป็นจุดเด่นเนื่องจากการนิยามตัวแปรที่ต้องการวัดและมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีการหาค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ที่มีค่า 0.2 ขึ้น ได้ค่าความเที่ยงแบบวัดสมรรถนะความพอเพียงทั้งฉบับ 0.86 แบบวัดความสุขในการเรียนรู้มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.96

ในเรื่องการหาคุณภาพของเครื่องมือวัดตัวแปรที่ศึกษาี้ จากการพูดคุยและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการของคณะผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่อง เห็นว่าเป็นเรื่องยากและมีความซับซ้อนในคำตอบ ผู้วิจัยต้องการได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษจะด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือการจัดการฝึกอบรมแบบอิงประสบการณ์ก็จะช่วยให้ผู้วิจัยเกิดความมั่นใจและผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพยิ่งขึ้นได้

งานวิจัยทั้ง 4 เรื่อง ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้ง 4 เรื่อง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติอ้างอิง t-test มากที่สุด 3 เรื่อง อีก 1 เรื่อง ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) Pearson Product Moment Correlation และผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 4 เรื่อง

1.5 จากผลการวิเคราะห์หระเปียบวิธีวิจัยที่พบว่า

ผลการวิจัยทั้งทดลอง 3 เรื่อง พบว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพัฒนาสมรรถนะความพอเพียงให้กับนักศึกษาได้ และการวิจัยเชิงพัฒนา 1 เรื่อง

สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์และความสุขในการเรียนรู้ได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงควรมีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความพอเพียงของนักศึกษาด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาปรับวิธีคิด และใช้วิธีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสมดังปณิธานและเป้าหมายของการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการทำให้เยาวชนคนไทยรู้จักความพอเพียง ปลุกฝังอบรมบ่มเพาะให้เยาวชนคนไทยมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม (เพ็ญพรรณ ชุตติวิสุทธิ์, 2553)

2. อภิปรายผลการสังเคราะห์องค์ความรู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

2.1 องค์ความรู้ด้านหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ความรู้ด้านหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนเงื่อนไขของการใช้ความรู้ คุณธรรม สามารถบูรณาการสอดแทรกเป็นหลักคิดให้กับนักศึกษาทุกคนได้ ในทุกรายวิชา ด้วยการใช้วิธีการบูรณาการใน 2 รูปแบบคือ การบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) คือ การนำหลักการ แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสอดแทรกในเนื้อหาสาระเป็นแกนหลักอยู่แล้ว และการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ที่เชื่อมโยงหลักการ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นเป็นเนื้อหาสาระรายวิชาเดียวโดดๆ

2.2 องค์ความรู้ด้านกลยุทธ์และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 รายวิชา ใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา การสื่อสารและความสามารถในการทำงานเป็นทีมของผู้เรียน ใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า และค้นพบข้อเท็จจริงต่างๆในเรื่องที่ศึกษาผ่านกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยการลงมือเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองทั้งรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เริ่มตั้งแต่การคิดปัญหาที่ตนเองสนใจและอยากรู้คำตอบเกี่ยวกับสิ่งนั้น แล้วดำเนินการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจจากเรื่องต่างๆ ที่ศึกษา และกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การปฏิบัติงานโดยตรงเป็นการบูรณาการภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเข้าด้วยกัน คือ บูรณาการความรู้กับประสบการณ์

โดยมีกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การยกตัวอย่าง / การตั้งคำถาม แล้วสุ่มให้นักศึกษาตอบ แบ่งกลุ่มนักศึกษาร่วมกันหาคำตอบตามใบงานที่ได้รับ แบ่งกลุ่มนักศึกษาร่วมกันอภิปรายหาคำตอบจากใบงานและการนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักศึกษาสรุปประเด็นโดยใช้แผนผังความคิด การใช้บทบาทสมมติและสถานการณ์จำลอง การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนแบบร่วมมือและการฝึกปฏิบัติ

จากผลงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นับว่าอาจารย์ผู้วิจัยได้มีการเปลี่ยนวิธีการสอนแบบเดิมๆจากการที่เน้นครูหรือผู้สอนเป็นผู้พูด แต่เพียงฝ่ายเดียว แจกแต่ sheet เฉลยแต่ข้อสอบ มอบแต่การบ้าน ที่มี

ถูกโจมตีว่าทำให้ผู้เรียนเป็นแต่เพียงผู้ฟัง ส่วนใหญ่เฉื่อยไม่กระตือรือร้น ทำให้ผู้เรียนคิดไม่เก่ง ทำงานกลุ่มไม่เป็น นำเสนอไม่เก่ง มาเป็นผู้สอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียนมีการศึกษาหาความหมาย และทำความเข้าใจสร้างความรู้จากเนื้อหาสาระที่เรียนด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์และทำกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อนในการช่วยกันหาคำตอบ ร่วมกันนำเสนอผลงาน อภิปรายและสรุปข้อความรู้ที่ได้ร่วมกัน เป็นการเปลี่ยนบทบาทผู้เรียนจากการเป็นผู้รับฟังอย่างเดียว (Passive learner) มาเป็นผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองตามหลักการและแนวคิดของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาจัดเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้สำเร็จ

2.3 องค์ความรู้ด้านการประเมินการเรียนการสอน

งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 เรื่อง มีการประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียนและคะแนนจากการสอบปลายภาคเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลายด้วยคะแนนจากคะแนนภาคปฏิบัติทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน จากคะแนนการจัดสัมมนาอภิปรายและวิเคราะห์กรณีศึกษา จากคะแนนการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน คะแนนจากการทำรายงานเดี่ยว รายงานกลุ่ม และการทำงานกลุ่ม

การประเมินการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายดังกล่าว เป็นการประเมินผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ และความรู้สึกจากสิ่งที่ปฏิบัติจริง งานที่ทำจริงใช้ตีค่า (assess) ผลที่ผู้เรียนได้รับจากประสบการณ์จริง ด้วยวิธีการที่ผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนทำงานใกล้ชิดร่วมกัน การตีค่าการสรุปผลให้คะแนนมีทั้งการบรรยายเชิงคุณภาพและการให้คะแนนเชิงปริมาณ

เป็นการประเมินตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1 แนวทางการพัฒนางานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทำได้ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ 2 แบบคือการวิจัยเชิงพรรณนาและการวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยเชิงคุณภาพที่ยังไม่ปรากฏก็ควรได้รับการส่งเสริมให้เลือกมาใช้ในการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกได้ หรืออาจจะเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed model method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งเป็นแนวโน้มการวิจัยที่ได้รับความนิยมและยอมรับว่าเป็นงานวิจัยที่มีคุณค่าและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการจัดการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ด้านการสอนและการทำวิจัยได้เป็นอย่างดี

2 ในการจัดการเรียนการสอนควรใช้กลยุทธ์และกิจกรรมของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองได้จะเกิดประโยชน์คุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนได้จริง และผู้สอนควรทำความเข้าใจและ

ตระหนักถึงปัจจัยสำคัญที่จะให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะมีประสิทธิภาพสูงสุดก็ต่อเมื่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียน เกิดศรัทธาต่อการเรียน เป็นการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาได้สมบูรณ์ครบถ้วน

3 ในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนอาจกระทำได้ด้วยการบูรณาการหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในรายวิชาในลักษณะของการบูรณาการแบบพหุสาขาวิชา (Multidisciplinary) หรือการบูรณาการแบบสหสาขาวิชา (Interdisciplinary) หรือการจัดเป็นรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรงก็ได้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆของทุกหลักสูตร

4 การประเมินการเรียนการสอนควรดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรออกแบบการประเมินการเรียนการสอนไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้โดยให้ความสำคัญการประเมินที่ครบถ้วนทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะและทักษะของนักศึกษาที่สอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- ขวัญหทัย มิตรภานนท์และคณะ. (2550). รายงานวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการบัญชีกลาง 2 (AC 307). กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิชและคณะ. (2531). การวิเคราะห์และสังเคราะห์. บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2552). การวิเคราะห์อภิมาน META – ANALYSIS. กรุงเทพฯ : สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- บุษกร สุขกลับและคณะ. (2550). รายงานวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาสัมมนากรณีศึกษาด้านประชาสัมพันธ์ (PA 412). กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

- เพ็ญพรรณ ชูติวิศุทธิ์. (2553). การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี. วารสารร่วมพฤษ. ปีที่ 28 (ฉบับที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก.
- ภณ ใจสมัครและคณะ. (2554). รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชา **ศท. 124 เศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต** กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- รัฐจวน คำศิริพิทักษ์. (2555). วิธีวิทยาและการออกแบบวิจัยทางจิตวิทยา. เอกสารประกอบการบรรยายรายวิชา จว 5023. (เอกสารอัดสำเนา).
- วิชัย แหวนเพชร และคณะ (2554). รายงานการวิจัยการสังเคราะห์งานวิจัยด้านพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อิงอร ตันพันธ์และคณะ. (2550). รายงานวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายวิชาการเงินธุรกิจ (FB 201). กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- Cooper, H. and Lindsay, J. J. (1994). Research Synthesis and Meta – Analysis. In Bickman, L. and Rog, D. J. (eds.), *Handbook of Applied Social Research Methods*, pp. 312 – 337. California Sage Publication.